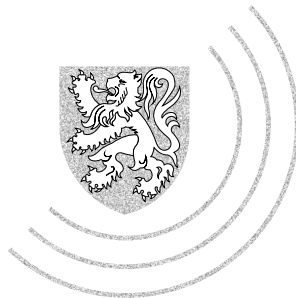

V L A A M S P A R L E M E N T

stuk **465** (2009-2010) – Nr. 1
ingediend op 30 maart 2010 (2009-2010)

Voorstel van resolutie

van de heren Jan Penris, Filip Dewinter en Johan Deckmyn,
de dames Marijke Dillen en Marleen Van den Eynde
en de heer Wim Wienen

betreffende het Vlaams Energiebedrijf

TOELICHTING

In het Vlaamse regeerakkoord van 13 juli 2009 spraken de Vlaamse coalitiepartijen af om een Vlaams energiebedrijf op te richten: “Het Vlaams energiebedrijf zal onder andere de volgende taken op zich nemen: hernieuwbare energie in Vlaanderen stimuleren door het nemen van participaties; investeren en participeren in innovatieve energie-efficiëntieprojecten; deelnemen aan internationale klimaatprojecten ter verwerving van Kyoto-eenheden; energie-efficiëntieprojecten in Vlaamse overheidsgebouwen faciliteren en financieren.” (*Parl. St.* VI. Parl. 2009, nr. 31/1, p. 63).

Minister Ingrid Lieten kreeg de bevoegdheid om vorm te geven aan dat Vlaams energiebedrijf. Haar beleidsnota Economisch Overheidsinstrumentarium 2009-2014 (*Parl. St.* VI. Parl. 2009-10, nr. 208/1, p. 24) beperkt zich ter zake echter tot de volgende passage:

“Er zijn door PMV en LRM al een aantal stappen gezet in de richting van een Vlaams energiebedrijf door participaties te nemen in een aantal Vlaamse duurzame energiebedrijven. Er zal worden nagegaan hoe deze participaties eventueel kunnen worden ingepast in het groter geheel van het Vlaams energiebedrijf en op welke wijze er met marktpartijen kan worden samengewerkt.

Het energiebedrijf zal er naar streven om de concurrentie op de Vlaamse energiemarkt te optimaliseren. Dat betekent gebeurlijk dat het Vlaams energiebedrijf actief zal moeten zijn in de volledige energiebedrijfsketen, namelijk van productie tot levering, met uitzondering van transport en distributie.”

Eind november 2009 kondigde minister-president Kris Peeters aan dat de Vlaamse Regering in de periode 2010-2012 800 miljoen euro extra zou investeren in de relance van de Vlaamse economie. De middelen zouden met name enerzijds worden besteed aan een aantal projecten uit ViA (Vlaanderen in Actie) zoals de ontwikkeling van het Medisch Centrum Vlaanderen en de uitbouw van Vlaanderen tot een ‘slimme draaischijf’, en anderzijds aan de oprichting van een Vlaams energiebedrijf. Van die 800 miljoen euro staat 300 miljoen euro ingeschreven in de begroting 2010 en zou over de concrete invulling van de resterende 500 miljoen euro (die zullen worden aangewend in de jaren 2011 en 2012) worden beslist tijdens de eerste begrotingscontrole van 2010.

Er zou van het totaalbedrag van 800 miljoen euro in ieder geval 200 miljoen euro worden geïnvesteerd in het Vlaams Energiebedrijf. Minister-president Kris Peeters zei op 2 december 2009 (tijdens een actualiteitsdebat) over de aanwending van de 800 miljoen euro over het Vlaams Energiebedrijf: “We zullen snel duidelijk maken wat daar allemaal in zit.” Het zou blijkbaar de bedoeling zijn dat door de inbreng van een combinatie van de Vlaamse Milieuholding (VMH) en de relevante participaties van de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV) een solide financiële basisstructuur zou worden gecreëerd waarnaast dus ook een injectie van 200 miljoen euro kapitaal in het vooruitzicht wordt gesteld.

Ondertussen werd ook de beleidsnota Energie 2009-2014 van minister Freya Van den Bossche besproken (*Parl. St.* VI. Parl. 2009-10, nr. 211/1), waarin er zelfs maar een halve bladzijde terug te vinden is over dit Vlaams energiebedrijf. Van de concrete oprichting ervan en bijvoorbeeld een businessplan is geen spoor te vinden.

Tegelijkertijd werd op 22 oktober 2009 via het federale protocolakkoord met Gaz de France (GDF) SUEZ echter definitief duidelijk dat de Federale Regering op geen enkel moment de energiemarkt wenst open te breken. De Federale Regering heeft nagelaten een duidelijke strategie voor de energiebevoorrading in ons land uit te stippelen. GDF SUEZ-dochter Electrabel kreeg inmiddels ook vrije baan in het federale Fonds voor Hernieuwbare Energie en kan ook in deze sector door zijn grotere investeringskracht de eerste viool

spelen. In het najaar liet Electrabel trouwens al weten dat het samen met de Vlaamse investeringsmaatschappij Ackermans & van Haaren een nieuw energiebedrijf, Max Green, heeft opgericht. De eerste investering, 125 miljoen euro, in de bouw van een biomassacentrale, werd meteen aangekondigd. De ambitie van Electrabel, groene stroom produceren en leveren voor een miljoen Belgische gezinnen, was meteen scherp gesteld.

De indieners van dit voorstel van resolutie zijn de mening toegedaan dat het Vlaams Energiebedrijf niet alleen moet participeren in groene-energieproductie maar als prioritair doel zou moeten hebben vanuit de Vlaamse overheid aanwezig te zijn in de volledige energiebedrijfsketen (van productie tot levering). Daarbij zou men ook moeten proberen om het Franse monopolie in de Belgische energiesector te doorbreken en vanzelfsprekend ook actief moeten worden op het terrein van de kernenergie.

Vlaams Belang pleit er dan ook voor dat de Vlaamse Regering eindelijk de daad bij het woord voegt en kleur bekent in verband met het Vlaams Energiebedrijf. De Vlaamse overheid zou ook zelf de bouw van één of twee kerncentrales in gang moeten zetten en dus zelf voor concurrentie op de energiemarkt moeten kunnen zorgen. Participaties nemen via de PMV in een aantal Vlaamse groene energie- en technologiebedrijven met de bedoeling hernieuwbare energie in Vlaanderen te stimuleren, is niet voldoende en zal de huidige Vlaamse energieafhankelijkheid – gezien de nog steeds beperkte productie van groene stroom – slechts bij mondjesmaat bijsturen.

De indieners van dit voorstel van resolutie stellen dat het Vlaams Energiebedrijf voldoende ambitieus moet zijn en daarom over voldoende werkkapitaal moet beschikken om betekenisvol te zijn. Daartoe zijn verschillende opties. De Vlaamse Regering bewees reeds dat ze in staat is om snel veel geld in de markt op te halen. Getuige daarvan is de geslaagde operatie om 2 miljard euro uit te trekken voor de redding van KBC. Waarom zou dat niet kunnen voor het Vlaams Energiebedrijf? Waarom zou de Vlaamse Regering niet met een aantal Vlaamse institutionele kapitaalverschaffers aan tafel kunnen zitten? En waarom zou ook het brede publiek geen zin hebben om aandeelhouder te worden in een Vlaams energiebedrijf? Een beursgang kan op termijn tot de mogelijkheden behoren.

Vlaanderen heeft trouwens ervaring met het creëren van concurrentiële marktposities. Zo lanceerde het in de jaren 90 Telenet op de telecommunicatiemarkt als alternatief voor Belgacom. Een Vlaams energiebedrijf dat voor zichzelf ook een taak ziet weggelegd op het vlak van de energieproductie en het verminderen van de Franse beslissingsmacht over onze energiebevoorrading, kan ook een toonbeeld worden van verankeringsbeleid. Uit een recent onderzoek van de professoren Economie Filip Abraham en Joep Konings van de Katholieke Universiteit Leuven blijkt immers dat de verankering van bedrijven in Vlaanderen een bonus oplevert voor de werkgelegenheid. Een Vlaams energiebedrijf kan ook aantonen dat het belangrijk is om de referentieaandeelhouder een belangrijke band te laten smeden met de eigen gemeenschap en dat een substantieel deel van het bedrijfsweefsel dus in Vlaamse handen moet worden gehouden.

Jan PENRIS

Filip DEWINTER

Johan DECKMYN

Marijke DILLEN

Marleen VAN DEN EYNDE

Wim WIENEN

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- overwegende dat de passages over het Vlaams Energiebedrijf in het Vlaamse regeerakkoord 2009-2014, de beleidsnota Economisch Overheidsinstrumentarium 2009-2014 en de beleidsnota Energie 2009-2014 onvoldoende duidelijkheid verschaffen over de actieradius van het nog op te richten Vlaams Energiebedrijf;
- overwegende dat het federale protocolakkoord van 22 oktober 2009 tussen de Federale Regering en Gaz de France (GDF) SUEZ duidelijk heeft gemaakt dat de Federale Regering op het vlak van energie onvoldoende marktbevorderende initiatieven neemt en de feitelijke monopoliepositie van elektriciteitsproducent en GDF SUEZ-dochter Electrabel op de Belgische markt bevestigt;
- overwegende dat de Federale Regering aldus ook nalaat om een duidelijke strategie voor de energiebevoorrading in ons land uit te stippelen;
- overwegende dat de Federale Regering via het beheer over het federale Fonds voor Hernieuwbare Energie aan Electrabel en dus GDF SUEZ ook de kans geeft om ook in die sector de dominantie te bevestigen;
- overwegende dat de Federale Regering onvoldoende initiatieven neemt om de monopolievorming op het vlak van energie en de buitenlandse beslissingsmacht over een strategische sector te voorkomen;
- overwegende dat uit een studie van de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG) blijkt dat we tegen 2015 aankijken tegen een energietekort van 4000 megawatt dat niet zal kunnen worden opgevangen door het aandeel hernieuwbare energie;
- vraagt de Vlaamse Regering:
 - 1° onverwijld de oprichting van het Vlaams Energiebedrijf te realiseren;
 - 2° de doelstellingen en opdrachten van het Vlaams Energiebedrijf uit te breiden waarbij prioritair – naast de bundeling van de reeds aanwezige participaties (via de PMV) in reeds bestaande Vlaamse energiebedrijven – wordt ingezet op de ontwikkeling en de productie van Vlaamse kernenergie via de bouw van kerncentrales;
 - 3° te onderzoeken in hoeverre de Vlaamse Regering ook via andere initiatieven de energiemarkt kan openbreken.

Jan PENRIS

Filip DEWINTER

Johan DECKMYN

Marijke DILLEN

Marleen VAN DEN EYNDE

Wim WIENEN